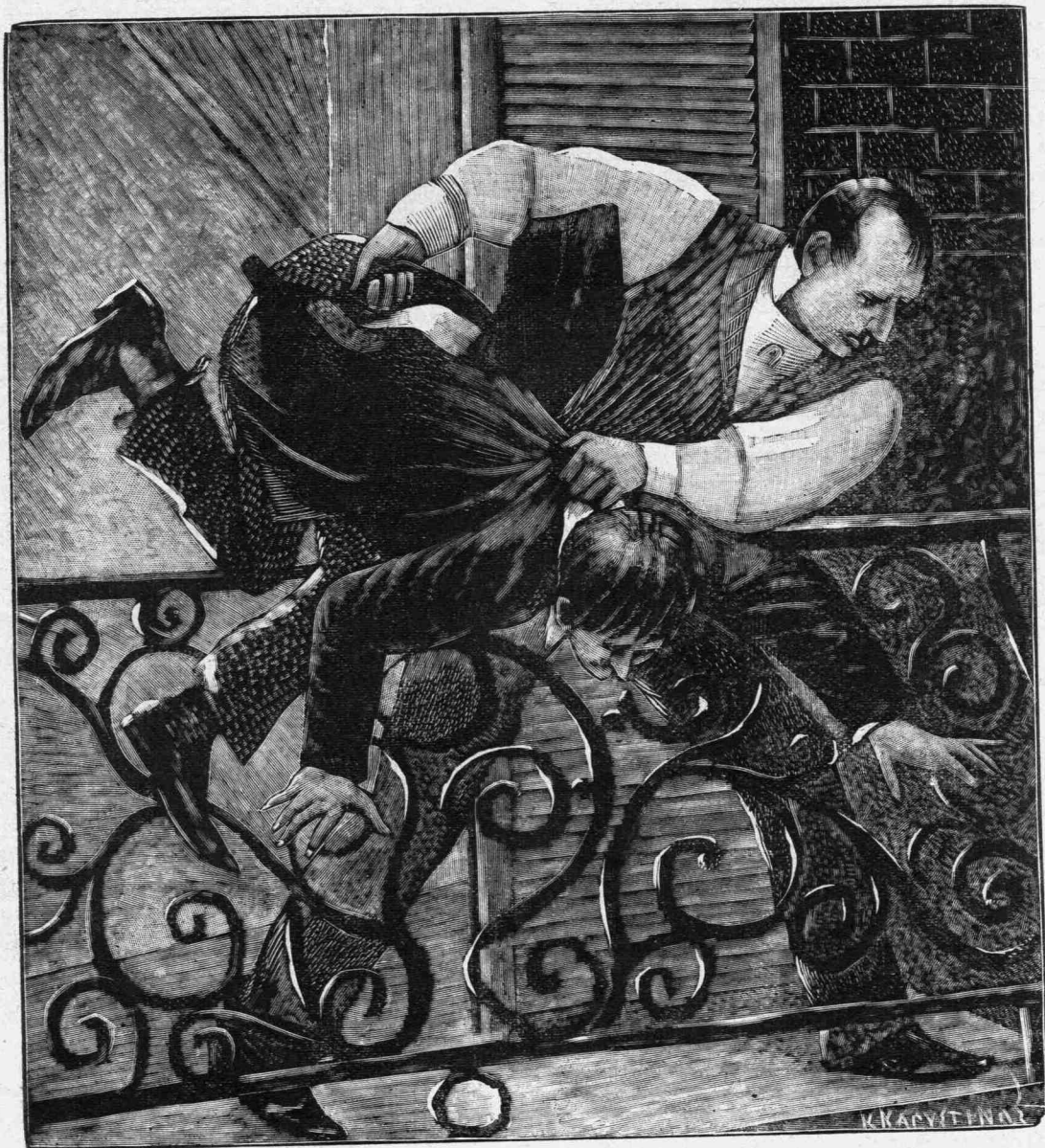

ΚΑΡΟΛΟΥ ΜΕΡΟΥΒΕΛ

ΝΕΚΡΑΙ ΚΑΙ ΖΩΣΑΙ

Διὰ προσπάθειάς γίγαντος, ἀνύψωσε τὸν Βαλοῦς ὡς παιδίον ὑπεράνω τῶν κιγκλιδωτῶν τοῦ ἐξώστου. (Σελ. 53).

Ὁ Ραπινῶ, ζαλισμένος, ἐπήδησεν ἐν τάχει ἀπὸ τοῦ παρθύρου.

Ὁ Βαλοῦς ἔπραξε μετ' οὐ πολὺ τὸ αὐτό, ἀλλ' ὄχι αὐτοπροαιρέτως.

Ἦκούετο θύρυβος ἀπὸ τὸν ἐξώστην τῆς νεάνιδος.

Οἱ σταυλῖται προσέτρεχον ἐπὶ τῷ ἤχῳ τοῦ κωδωνίσκου.

Περιστοίχουν ἤδη τὸν Ραπινῶ, κατακείμενον χαμᾶι, διότι ἐν τῇ πτώσει συνέτριψε τὴν κνήμην του καὶ ἐξέβηλλε θρηνώδεις στόνους.

— Λάθετέ τὰς θέσεις σας, ἐκραξεν ἀγγλιστί ὁ Σάμ, εἰς τοὺς συντρόφους τοῦ.

Διὰ προσπάθειάς γίγαντος, ἀνύψωσε τὸν Βαλοῦς ὡς παιδίον ὑπεράνω τῶν κιγκλιδωτῶν τοῦ ἐξώστου.

Ὁ ἀδελφὸς τῆς Καισαρίνας συνεσπάτο ὡς σκώληξ.

Οἱ ἄλλοι εἶδον τὸν Σάμ κλίνοντα· ἐχαλάρωσε τοὺς βραχίονάς του καὶ ὁ Βαλοῦς μετεωρίσθη ἐν τῷ κενῷ καὶ κατέπεσε δύο βήματα μακρὰν τοῦ Ραπινῶ, ὃν μικροῦ δεῖν συνέτριβε.

Δὲν μετεκινήθη ἐκεῖθεν.

Ἦτο τὸ τέλος του.

Μόλις ἐξέβαλε ὕστατον στεναγμόν.

Τῷ εἶχε συντριβῇ ἡ σπινθυλικὴ στήλη.

Ὁ Σάμ ἀφῆκεν αὐτὸν εἰς τὴν φρεντίδα τῶν κάτω ἀνθρώπων, ὡς καὶ τὸν σύντροφόν του, ἀνίστατον ν' ἀντιστῇ ἢ νὰ φύγῃ.

Τὸ λαμπρὸν τῶν δύο ἀλητῶν στάζειν ἔληξε διὰ τὸν ἕνα καὶ ἐξέπεσε διὰ τὸν ἄλλον.

Ὁ Σάμ. ἔλεγε πρὸς τὴν νεάνίδα :

Ὁ πατήρ σας μ' ἐπεφόρτισε τὴν διαφύλαξίν σας. Σὰς ἐφύλαττον. Μόνον ὅτι δὲν ἤθελον νὰ σὰς φοβίζω. Κάθε νύκτα, ἤμην ἐκεῖ, πλησίον σας !

Ἐδείκνυε τὸ καλλυντήριον.

Ἐκλείσε τὰ φύλλα τοῦ ἐξώστου ἵνα ἀποκρύψῃ τῶν ὀμμάτων τῆς νεαρᾶς τοῦ κυρίας τὴν θέσιν τοῦ νεκροῦ καὶ τοῦ τραυματίου.

— Δύνασθε νὰ κοιμηθῇτε τώρα, ὑπέλαβε, δὲν θὰ ἐπανέλθουν.

Τὴν ἐπαύριον, ἅμα τῇ χαρὰν, δὲν ἔμενον πλέον ἔχνη τῶν νυκτερινῶν αὐτῶν συμβάντων.

Ὁ Βαλούς, ὁ δαμαστής τῶν ὠραίων, ἦτο εἰς τὸ Νεκροσκοπεῖον ὁ Ραπινώ, εἰς τὸ Νοσοκομεῖον, προσωρισμένος νὰ μεταβῇ ἐκεῖθεν, κατόπιν μακροῦ νοσηλείας, εἰς τὸ ἐδωλίον τοῦ κατηγορουμένου.

Τοιαύτη ἦτο ἡ εἰμαρμένη τοῦ Κάστορος καὶ Πολυδεύκου.

Προσθέσωμεν ὅτι ἡ Καισαρίνα ἔμαθε τὴν ἀπώλειαν δι' ἣν ἐθλίβη μόνον, ὅτε ἐπανῆλθεν ἐκ Πυρηναιῶν, ἐξ ἐπιστολῆς τοῦ Ραπινώ, αἰτοῦντος παρ' αὐτῆς συνδρομήν.

Ὁλίγος ἔγινε λόγος διὰ τὴν ὑπόθεσιν τῶν Φιλλυρῶν.

Ἡ ἀστυνομία ἔχει μυρίας ἄλλας ὑποθέσεις, αἵτινες ἀπασχολοῦσι τὴν προσοχὴν τῆς πλέον τῶν τοιούτων.

Η'

Ὁ Πύργος τῆς ἀθλιότητος.

Ἄγονον καὶ ἀνιερὸν μέρος ! Ἡ κατηφὴς μόνωσις μὲ τὸ ἄπειρον πρὸ αὐτῆς. Φωλεὰ ὀρνέων ἐπὶ ἐρήμου βράχου ! Πέραν, εἰς τὰς πρὸς τοῦ Πῶ πεδιάδας, ἐκεῖθεν τῶν ὀρέων, τῶν βράχων καὶ τῶν χαράδρων, χωρία καὶ πολίχναι, νοχελῶς ἀπλούμενα ὑπὸ τὸν ἥλιον. Μόνοι γείτονες τὰ σαρκοφάγα πτηνὰ τῶν ἐξ ἐλάτων δασῶν. Ὡς δικαίωμα, οἶκημα καταρρέον, μὲ στέγην ἐξ ἀμόρφου ἀθροίσματος κεράμων καὶ τεμαχίων ξύλων δρυός.

Καὶ ἐν τοῦτοις ἐνέχουσιν τὸ αὐθεντικόν, τὸ ἀγέρωχον, αὐτὰ τὰ ράκη, ὅμοιον πρὸς πολεμιστὴν ἀπόμαχον, μινύοντα ἐν τῇ χωρικῇ του περιβολῇ ἱμάτιόν τι τῆς στρατιωτικῆς του ἀμφιέσεως.

Πρὸ τοῦ παραθύρου τοῦ μέσου, ὑπάρχει οἰκόσημον ἐσκαλισμένον ἐν τῇ προμετωπιδί.

Ὡς τοποθεσία, ἔχει λαμπρὰς καὶ ἀπαρμιλλοὺς ἀπόψεις.

Ὡς κτήμα, ἑκατοντάδα ἐκταρίων βράχων, χειμάρρων, θάμνων.

Ἐδῶ κ' ἐκεῖ δένδρα γηραλέα ἐγείρουσι τοὺς τυλώδεις τῶν κορμούς.

Οὐδὲν χωρίον μέχρι μεγάλης ἀποστάσεως καλύβαι τινὲς μεμονωμέναι καὶ ἀφανεῖς.

Πικροῦ ἢ ἐρήμωσις καὶ ἡ σιγή.

Εἶνε τὸ Ριβάζ.

Τὴν αὐτὴν ἐκείνην ἡμέραν, καθ' ἣν ἡ κόμησσις μετέβαινε μετὰ τῆς θυγατρὸς τῆς εἰς τὴν ὁδὸν Ἀγίου Αὐγουστίνου, περὶ τὴν ἐνδεκάτην τῆς πρωίας, μικρόσωμος γυνὴ ξηρὰ καὶ τραχύδερμος, γραῖα τὴν ὄψιν, καὶ τοι μὴ οὖσα ἔτι τεσσαρκακοντούτις, ἐσάρων μετὰ σπουδῆς εὐρεῖαν αἶθουσαν, ἥς τὸ ἐφθαρμένον δάπεδον εἶχεν ἀνάγκην γενικῆς ἀνασκευῆς.

Ἡ ξυλεία τῶν τοιχωμάτων μόλις συνεκρᾶττο, ἑτοιμος ν' ἀνατραπῇ ἐκ τινος σφοδρᾶς θυέλλης.

Εἰς τὸν ὄροφον ἄπειροι ἀράχαι ἐπλεκον τοὺς ἰστούς τῶν ἀνενόχλητοι.

Εὐρεῖα ἐστία προεῖχε μέχρι τοῦ ἐνὸς τρίτου τῆς αἰθούσης.

Ὁ θάλαμος αὐτός, ὁ πολυτελέστερος τοῦ δικαίματος, μόνον ἐπιπλα εἶχε μεγάλῃ ἐφθαρμένην τράπεζαν καὶ δωδεκάδα καθισμάτων, ὧν τὰ ἡμίση ἦσαν ἐν καταστάσει ἀχρηστίας περιπόου.

Τεμάχιον καταπετάσματος ἐκρέματο ἔτι ἄνωθεν τῆς θύρας.

Ἦτο ἐλεινόν, ἀλλὰ δύο φῶτα ἐφαίδρυνον αὐτὰς τὰς ἀθλιότητας. Ὁ ἥλιος ὠραίας θερινῆς ἡμέρας ἀφ' ἐνός, ἐξ ἄλλου, ὠραία φλόξ ἀναδιδωμένη ἀπὸ τοῦ μαγειρείου, τοῦ μόνου κατοικουμένου μέρους τῆς οἰκίας.

Οἱ κάτοικοί του ἦσαν τρεῖς.

Ὁ Ζουάν Πεδρὸν, ἡ γυνὴ του καὶ ὁ υἱός του, δωδεκαετὲς παιδίον μὴ γνωρίσαν τὸ σχολεῖον καὶ ἀγνοοῦν τὰ συμβαίνοντα δύο λεύγας πέραν τοῦ μέρους ἐνθα ἦτο κεκλεισμένον.

Ὁ Ζουάν Πεδρὸν ἐπλησίαζε τὸ πεντηκοστόν.

Ἦτο οἰκέτις τοῦ Ἑστανιού.

Ὡς ἡ τοῦ φίλου, ἡ ζωὴ του εἶχε δύο φάσεις. Τὴν ἡμέραν ἦτο ὁ φύλαξ τοῦ Ριβάζ. Τὴν νύκτα μετεσχηματίζετο εἰς λαθρέμπορον καὶ ἀπετέλει μέρος συμμορίας ἰσπανικῆς ἐν μέρει καὶ γαλλικῆς.

Ἡ γυνὴ ἐπεράτου τὸ ἔργον τῆς ὑπὸ τῆς μέγας κύων, ἰσχνὸς ὡς αὐτὴ, κατὰξηρος καὶ μὲ τὸ τρίχωμα μακρὸν ἤλθε καὶ ἐρρίφθη εἰς τὰ φορέματά τῆς μ' ἐνδείξεις χαρᾶς.

— Ἄ ! εἶπε, νὰ τὸ σκυλί, κοντὰ πρέπει νὰ ἦνε καὶ ὁ κύριος.

Πάραυτα σχεδὸν ὁ κρότος ὑποδημάτων ἠκούσθη ἐπὶ τῶν πλακῶν τοῦ μαγειρείου, καὶ ἡχηρὰ φωνὴ ἠκούσθη λέγουσα :

— Τελείωσε ;

Ἡ γυνὴ ἀπήντησεν :

— Ἐτοιμα.

— Τότε νὰ στρώσωμε τὸ τραπέζι.

Ἦτο ὁ Πεδρὸν, ὅστις ἐπανήρχετο μὲ τὸν ἡμίονον πλήρη ἐφοδίων.

Ἐξῶθεν τοῦ ἐρειπίου, ἡ βραχεῖα χλόη ἐσχηματίζε φυσικὸν τάπητα, καὶ τὸ ὕδωρ ἔρρεε πανταχόθεν, ἀπὸ τοῦ ἐδάφους καὶ τῶν βράχων, ἀπὸ τῆς κοιλάδος καὶ τοῦ ὄρους.

Πηγὴ τις ἐκρότει ὑπὸ τὰ παραθύρα τῆς αἰθούσης.

Ὁ Πεδρὸν ἔσυρεν ἀπὸ ἐνός τῶν καλαθίων μέγαν ἀριθμὸν φιαλῶν, ἃς ἤρχισε νὰ καθαρίζῃ ἐν τῇ πηγῇ· ἐξ ἄλλου τραπέζου, ἀνδύλα, χειρόμακτρα, καὶ πᾶν τὸ χρεῖδες δι' ἐκλεκτὸν δαίτην.

— Ὅλα αὐτὰ εἶνε ἀπ' τὸ ξενοδοχεῖο τῶν Παρισίων, εἶπεν. Ὁ κύρ Λαυρέντιος μοῦδωκε ὅ,τι ἤθελα... Εἴμαστε φίλοι.

— Τί τοῦ ἔφερες ;

— Μιὰ ὁμελέττα καὶ ψητά. Θὰ τὸν εὐχαριστήσουν, εὐχὴ τοῦ Θεοῦ !

Ὁ Ζουάν Πεδρὸν εἶχεν εὐάρεστον ὄψιν, λίαν νοήμονα καὶ ἐνεργητικὴν.

Οἱ ὀφθαλμοὶ του ἐστίλβον ἐν τῇ χαλκοχρῶ του μορφῇ. Ἦτο ὁλος νεῦρα.

— Στῶς' τὸ τραπέζι, διέταξε.

— Πόσα πιτά ;

— Πέντε : τρεῖς κύριοι καὶ δύο κυρίες.

— Πῶς σοῦ φαίνεται λοιπὸν Ζουάν ; Δὲν σοῦ φαίνεται ἀστεῖο νᾶρχεται μὲ συνοδίαν ἀπὸ τόσο μακριὰ ; Οἱ ὁρόμοι δὲν εἶνε τόσο ἴσοι !

— Δικὴ τους δουλειά. Ὁ κύριός μας δὲν εἶνε γιὰ μᾶς κακός. Ὅ,τι τοῦ κάμωμε, τοῦ ἀξίζει.

— Σοῦ φαίνεται πῶς ζῇ εὐτυχισμένα κάτω ἐκεῖ, στὸ Παρίσι, Ζουάν ;

— Δὲν μοῦ λείπει τὰ δικὰ του, ἀλλὰ μοῦ φαίνεται πῶς τὴν περνᾷ χειρότερ' ἀπὸ μᾶς, εὐχὴ τῆς Παναγίας ! Δὲν ἔρρε' ἀπὸ καὶ μεγάλα πράγματα εὐχὴ Θεοῦ ;

Ὁ Πεδρὸν ἐταπείνωσε τὴν φωνήν :

— Καὶ μοῦ φαίνεται, ἐπέρανε, πῶς ἐκεῖ τὸ λαθρεμπόριο εἶνε δυσκολώτερο ἀπ' ἐδῶ. Νὰ !

Ἡ τράπεζα ἐφωδιάζετο.

Ἡ γυνὴ τὸν ἐθεώρει διὰ βλέμματος νηχαριστημένου.

— Μ' αὐτὰ ἐδῶ εἶνε ὠραία τώρα. Σωστός πύργος, αἶ, Ζουάν.

— Ὁρῆ Κυρίου ! ὑπέλαβεν ὁ Ζουάν, ὅστις οὕτω ἐξέ-
δήλου τὸν θαυμασμόν του.

Αἴφνης ὁ ἥλιος ἐκρύβη ἐπὶ τινὰ λεπτά.

Ὁ Πεδρὸς ἐξῆλθεν εἰς τὸ παράθυρον.

— Χμ ; εἶπε, συσφίγγων τὰ χεῖλη του, θὰ ἔχωμε μου-
σική βλέπω, σὲ λίγο.

— Λές ;

— Αὐτὰ τὰ σύννεφα δὲν εἶνε καλὸ προμύνημα.

Ὁ ἥλιος ἀνεφάνη πάλιν.

Ὁ Πεδρὸς ἀφῆκε τὴν οἰκοκυρὰν νὰ ἐξακολουθῇ τὸ ἔργον
της καὶ ἀπῆλθεν ἵνα κάμῃ γύρον ἐκτός.

Ὡς εἰς τοῦ φίλου του Ἐστανιού, πρόβατα ἔβασκον εἰς τὰς
τραχείας κατωφερείας, τὰς ὅλως ἀποκρήμυνες.

— Καὶ ἡ γηραιὰ οἰκία μαύρη, ἡρειπωμένη, ἀνηγείρετο
ὑπερῆφάνως ἐπὶ τοῦ στενοῦ τῆς ἐπιπέδου.

Περὶ τὴν μεσημβρίαν, εἰς τι ἀπέναντι ὕψωμα, ὁ Πεδρὸς
διέκρινε συνοδίαν ἀπὸ ἐξ ἀτόμων ἀποτελουμένην.

Ὁ Βωνοῶζ, πυρέσσων, τεταραγμένος, ἀνήσυχος, εἶχε πέμ-
ψει τὸν θαλαμηπόλον του εἰς Παρισίους ἵνα μάθῃ τί συνέ-
βαινε.

Ἦτο ὁ μόνος τῶν ὑπηρετῶν του, ἐφ' οὗ εἶχεν ἐμπιστοσύ-
νην.

Ὁ Καμπεϋρόλ συνωδεύετο ὑπὸ τοῦ ἰδικοῦ του.

Ὁ ἀξιώτιμος Σαβίνος ἀπετέλει τὸ ἐπιτελεῖον τοῦ κυρίου
του.

Θὰ ἔλεγέ τις ὅτι ὀλίγας ἐκατοντάδας μέτρων ἀπεῖχεν ἡ
συνοδεία, ἀλλ' αἴφνης ἐκαμψε βράχον τινὰ καὶ ἐξηφανίσθη
ἐντὸς ἀτραποῦ χαρασσομένης μεταξύ δύο λιθίνων τοίχων.

Ὁ Πεδρὸς ἐσκέφθη :

— Μισὴ ὥρα τὴν θέλουν ἀκόμη, ὡς ποῦ νὰ φθάσουν ἐδῶ.

Ἔθηκε τὰ ὄψα πλησίον τῆς πυρᾶς.

Εἶτα προσέθηκε φιάλας τινὰς εἰς τὴν πηγὴν καὶ ἐσπόγ-
γισε τὸ μέτωπον.

Τολύπαι νεφῶν ἠγείροντο πρὸς τὸ μέρος τῶν συνόρων, κα-
θιστάμεναι βαθμηδὸν πυκνότεραι.

— Τὸ πρᾶγμα χειροτερεῖ, ἐψιθύρισε ὁ ἀνὴρ.

Ἡ συνοδεία ἔφθασε τέλος πλησίον τῆς ἀθλίης ἰδιοκτησίας
ἀναβαίνουσα πρὸς τὸ ἐπίπεδον τοῦ Ριβᾶς.

Οἱ ἵπποι καὶ οἱ ἡμίονοι ἐξηφανίζοντο ἀλληλοδιαδόχως καὶ
ἀνεφαίνοντο μεταξύ τῶν ἐλάτων.

Τέλος κεφαλὴ ἵππου ἐπεφάνη πρὸ τοῦ ἐπιπέδου, εἶτα ἄλλη
καὶ ἡ συνοδεία ὅλη εὐρέθη τέλος πρὸ τῆς οἰκίας.

Τότε ἠκούσθησαν ἐπευφημίαι χαρᾶς μεμιγμέναι μετὰ τι-
νων στεναγμῶν.

— Αὐτὸς εἶνε ὁ πύργος σας, Ριβᾶ ; ἠρώτησεν ὁ Βωνοῶζ
τὸν βαρῶνον.

— Ἀκριβῶς αὐτός.

— Τὰ συγχαρητήριά μου !

— Εὐχαριστῶ !

— Ἐὰν ἐστρώναμεν ἐξῶ !...

— Διατί ;

— Ὑπάρχει φόβος μὴ πέσῃ ἐπὶ τῶν κεφαλῶν μας...

Εἰς τὸ σκῶμμα αὐτὸ ὁ Ριβᾶς ἀπήντησε ψυχρῶς :

— Θὰ ζήσῃ πλειότερον ἀπὸ σᾶς ἴσως !

— Εἶνε ἀξιοθαύμαστος, ἐβεβαίωσεν ἡ Καισαρίνα, ἴσως
ἵνα κεντήσῃ τὸν ἀρχαῖόν της ἐραστήν.

Ταυτοχρόνως, ἐστηρίχθη ἐπὶ τοῦ βραχίονος τοῦ Ριβᾶς
ὅστις τὴν ἐβόηθησε νὰ καταβῇ τοῦ ἵππου της.

— Ἐκεῖ ἐγεννήθητε ; τὸν ἠρώτησεν.

— Ἐκεῖ, ὁ πατήρ μου ἐκεῖ ἀπέθανεν. Εἶχε μικρὰν οἰ-
κίαν εἰς Τάρβην, ἀλλ' ἦτο ἄγριος καὶ ἠρέσκειτο ἐδῶ. Ἐκτοτε,
ἀπὸ εἰκοσαετίας, τῶρα μόνις ἐπανέρχομαι.

Ἡ Καισαρίνα ἔρριψεν ἐπὶ τοῦ βαρῶνου βλέμμα ἐνέχον
συμπάθειάν τινὰ καὶ ἐνδιαφέρον.

Ὁ κόμης Βωνοῶζ παρενέβη.

— Θαυμάζετε τὸ μέρος, Καισαρίνα ; εἶπε,

— Μοὶ ἤρθεκε νὰ ἐξῶν ἐδῶ μετ' ἐκείνου, ὃν θὰ ἠγάπων.

— Βορ ! ἐπεφώνησεν ὁ Καμπεϋρόλ, μοῦ φέρετε φρικιά-
σεις. Ὁ δρόμος μόνον μ' ἐκαμην ἡμιθνή ! Τί ἐκστρατεία,
ἀστραπαί !

— Δὲν ἀγαπᾶτε τὴν φύσιν, ἰατρί ; παρετήρησεν ἡ ὠ-
ραία νέα.

— Τὴν ἀγαπῶ εἰς Παρισίους ὅπου τὴν ἀπολαύει τις δι-
χως κόπους μὲ τὸ ἀμάξι. Δὲν πεινᾶτε, σεῖς, Καισαρίνα ;

— Ἀλλὰ βέβαια !

— Ἐγὼ πεινῶ ὡς λύκος.

Ἐκάλεσε τὸν ὑπηρέτην του :

— Σαβίνε, πλησίασε, κουτεντέ ! Δός μου τὸν βραχίονα
καὶ βοήθησον τὸν καλὸν σου κύριον νὰ καταβῇ εἰς τὴν σκιάν.

Θὰ μᾶς ὑπηρετῇς εἰς τὸ πρόγευμα.

Ὁ κόμης δὲν ἄφριε τὴν Καισαρίναν.

— Τὴν ἀπάντησιν ; ἰκέτευσεν.

— Ἡ ἡμέρα εἶνε μεγάλη.

— Θὰ μοὶ τὴν δώσητε τοῦλάχιστον ;

— Ἐν μόνον σᾶς ἀπαντῶ : Ναι.

Ὁ Βωνοῶζ ἠδύνετο ὁμολογουμένως νὰ ἐλπίζῃ.

Ἡ νεῆς ἀπὸ τῆς ρήξεως των δὲν τῷ εἶχε δεῖξει τρόπον
τοσοῦτον ἐνθαρρυντικόν.

Ἀλλ' αἱ γυναῖκες εἶνε ἀπατηλαί !

— Τὸ πρόγευμα ὑπῆρξε σχεδὸν φαιδρόν.

Ἡ ἀτελεύτητος καὶ ἐπίμοχος πορεία ἐξῆγειρε τὰς ὀρέξεις
ὅλων.

Ἐξ ἄλλου, ὁ Καμπεϋρόλ, οὐδέποτε εἶχεν ἐπιδείξει ὁμοίαν
εὐθυμίαν.

Θὰ ἐφαίδρυνε συμπόσιον ὑποχονδριακῶν.

Προῦκάλει τὰ μειδιάματα καὶ ἐπ' αὐτῶν τῶν χειλέων τῆς
συνοδοῦ τῆς Καισαρίνας, ἧς τὰ κοπιώδη χαρακτηριστικά ἔ-
φερον τὴν θλίψιν τῶν ἀβεβαίων περὶ τοῦ μέλλοντος τῶν νεα-
νίδων καὶ αἵτινες εἶνε καταδικασμένοι εἰς ἐργασίαν ἧς δὲν
βλέπουσι τὸ πέρας.

Πέντε λεπτά μετὰ τὴν ἐναρξιν τοῦ προγεύματος, ὁ Βω-
νοῶζ ἦτο ὁ μόνος ἄθυμος ἐξ ὅλων.

Ὁ Ριβᾶς ἠύλόμενος διττῶς τὸ ταξιδίον.

Ἐν πρώτοις, ἐκέρδιζεν ὥραϊον ποσόν. Ἐπειτα, ἠλπίζε
νὰ ἔθετε χεῖρα ἐπὶ τοῦ ἐξ εἰκοσι χιλιάδων εἰσοδήματος τῆς
Καισαρίνας καὶ ἐπ' αὐτῆς.

Εὐάρεστοι ἀπόψεις !

Ὁ Βωνοῶζ ἠνῴσει τὸ παίγιον τοῦ Βεαρναίου παρὰ τῇ
ἀρχαίᾳ του ἐρωμένη καὶ τὸ πρᾶγμα τὸν ἠρέθιζε.

Διό, μεθ' ὅλην τὴν πορείαν μόνις ἔψαυε τὰ ἐδέσματα καὶ
τὸν οἶνον.

Ὁ Καμπεϋρόλ, ἐξ ἐναντίας, ἐχαίρετο δι' αὐτά.

— Ἐξαίρετοι οἶνοι, ὀργὴ τοῦ πειρασμοῦ !

Ἐπληττεν ἀναλογιζόμενος ὅτι θὰ μετέβαινον εἰς Κωτερέ !
Τετράωρος πορεία καὶ μεγάλαι πιθανότητες νὰ παρεπλα-
νῶντο ἐν τῇ πορείᾳ των.

Ὁ Ριβᾶς τὸν καθησύχασεν.

— Ἐλθμονήσατε ὅτι ἐγγυῶμαι ἐγὼ διὰ σᾶς ταγμα-
τάρχα ; Ἐγὼ θὰ σᾶς ἦμαι ὁ ὁδηγός.

Τὸ συμπόσιον παρετέθη.

Ὁ Βωνοῶζ, παρὰ τὴν Καισαρίναν, ἔδωκε τὰ χεῖλη ἐξ
ἀνυπομονησίας. Ὁ ἀπρόοπτος ἀντίπαλος, ὁ Ριβᾶς, συνέτει-
νεν εἰς ἀναξωογόνησιν τοῦ ἀρχαίου του πάθους.

Ἐκ διαλειμμάτων ὑπέβαλλεν εἰς τὸ εὖς τῆς Καισαρίνας
παράκλησιν τινὰ ἐνθερμον.

Ἐκείνη μόνη θὰ τῷ ἐπέφερε τὴν λήθην εἰς τὰς τελευταίας
του συγκινήσεις.

Τὸν ἤκουε, δὲν παρεδίδετο, ἐτήρει τὸ μειδιάματά της, ἀλλ'
αἰνιγματώδες.

Ἦσαν εἰς τὸ καφνεῖον ὅτε μεμακρυσμένη τις βροντὴ,
ὑπόκωφος ἔτι, προσέβαλε τὸ εὖς τοῦ Ριβᾶ.

— Διάβολε ! εἶπεν, ἰδοὺ τί θὰ μᾶς ἀργοπορήσῃ.

Ἐκάλεσε :

— Ζουάν !

— Κύριε !

— Ἦκουσας ;

— Ναί.

— Ἦτο βροντή ;

— Ἀκέρηα, εὐχή Θεοῦ... Ἀπ' τ' ἄλλο μέρος τοῦ ἀνοίγματος Ρολλάνδου.

Τὸ ἀνοίγμα τοῦ Ρολλάνδου εἶνε σχισμὴ ἑκατοντάδος μέτρων ὕψους κεχαρμημένη ἐπὶ τοῦ βράχου, παρὰ τὰ ὅρια τῆς Ἰσπανίας, πρὸς τὸ μέρος ἐνθα ὁ Καρλομάγνος ἐφρονεῖτο παρὰ τῶν Σαρακηνῶν.

— Μήπως θὰ μᾶς φθάσῃ αὐτὴ ἡ καταιγίς ; ἠρώτησεν ὁ Ριβᾶς.

— Πολὺ τὸ φοβοῦμαι.

— Εἰς πόσῃ ὥρᾳ θὰ τὴν ἔχωμεν ;

— Σὲ μιὰ ὥρᾳ.

— Καλὰ, εἶπεν ὁ Ριβᾶς.

Καί, ἀποτεινόμενος πρὸς τὰς γυναῖκας :

— Δὲν εἶδετέ ποτε καταιγίδα εἰς τὰ Πυρηναῖα ;

— Οὐδέποτε.

— Εἶνε εὐμορφὸς μουσικὴ.

— Αὐτὸ μόνον βλέπω καθαρά, ἐγγύλλισεν ὁ Καμπεϋρόλ, ὅτι εἴμεθα δεσμῶται εἰς τὸ ἐρείπιόν σας, θαίμονα !

— Ἦσυχάσατε, ἰατρέ.

— Εἴσθε εἰς τὸ στοιχεῖόν σας. Ἐγὼ θὰ εἶδα ἑκατὸν ταλ-ληρα διὰ νὰ ἤμην δέκα ὥρας μακρὰν ἀπ' ἐδῶ, εἰς τὸ Κω-τερέ, καὶ ν' ἀνεπαυόμην εἰς μίαν καλὴν κλίνην. Εἶμαι συν-τετριμμένος, εἰς ὅ,τι ἔχω ἱερόν.

Ἡ καταιγίς τφόντι προσήγγιζεν ἐν τάχει.

Οὐδὲ πνοὴ ἀέρος. Αἱ ἔλατοι ἦσαν ἐν ἀκινήσει. Τὸ ἀνα-παυόμενον ποίμνιον ἔστρεφε πρὸς μεσημβρίαν τὰς κεφα-λὰς ἀνησυχῶς.

Τὰ ὅρια δὲν ἀπέῤῃχον πολὺ.

Ὁ Ριβᾶς ἔστρεφε τὸν μύστακα, ρίπτων κρυφίως πρὸς τὸν Καμπεϋρόλ βλέμματα ἀνθρώπου εὐχαριστημένου.

Ἡ καταιγίς αὐτὴ, ἡ ἀναβάλλουσα τὴν πορείαν, ἐξυπη-ρέτει τὰ σχέδιά του.

Ὁ ταγματάρχης ἐπίσης ἐφάνετο ἡδυσχεστημένος.

Διαβολικὴ κακεντρέχεια ἀπετυποῦτο ἐπὶ τῆς στρογγύλης του μορφῆς.

Τὴν τρίτην καὶ ἡμίσειαν, συμφώνως πρὸς τοῦ Ζουάν τὴν πρόρρησιν, νέφος βαρὺ ἡπλοῦτο ἀνωθεν τῆς στέγης τοῦ Ριβᾶς.

Εἶτα ἀπὸ τοῦ νέφους τούτου ὁ κεραυνὸς ἐξερρήγνυτο σπη-νὴς καὶ ἀπαίσιος, ἑκατοντάκις ἐπαναλαμβανόμενος ὑπὸ μυ-ρίων ἀπηχήσεων τῶν ὀρέων καὶ τυφλῶν τὴν ὄρσιν.

Εἶτα ἡ βροχὴ κατέπεσε κατὰ χειμάρρους.

Ἀδύνατον νὰ ἐξήρχετο τις τοῦ ἐρείπιου, τὸ ὅποιον ἐσείετο ἐπὶ τῶν γηραιῶν του θεμελίων.

Τέλος ἡ καταιγίς ἀπεμακρύνθη, καταβαίνουσα βραδέως πρὸς τὰ πεδία τῆς Βεάρνης, ἀλλ' ὁ οὐρανὸς δὲν ἀνέλαθε τὴν γαλήνην του, σκοτεινὸς καὶ καλυπτόμενος ὑπὸ ἀχνού νεφέ-λης.

Ἐπρεπε ν' ἀπεφάσιζον ἐν τούτοις περὶ ἀποχωρήσεως.

Δύο ἔτι ὥραι ἡμέρας τοῖς ἀπέμενον, ὅτε ἦσαν εἰς θέσιν ν' ἀναλάβωσι τὴν πορείαν των.

Συνέλαβον θαρραλέως τὴν ἀπόφασίν των.

Ἡ συνοδεία διεργκνώθη.

Ὁ Ριβᾶς ἐπέθη ἐπὶ κεφαλῆς ἵνα τοὺς ὁδηγῇ.

Ὁ Βωνοᾶζ, κομψὸς ἵππευς, ἔχων ἕνα τῶν μικροσώμων καὶ ρωμαλέων ὀρεινῶν ἐκείνων ἵππων, οὗς οἱ περιηγηταὶ καλλι-στα γνωρίζουσιν, ἔστατο παρὰ τὴν Καισαρίναν, καθημένην ἐπὶ ἡμιόνου ἐνῶ ὁ Καμπεϋρόλ, ἐστημένος ὡς γέρον Σιληνός, ἐπὶ τοῦ ἐφιππίου του, ἔβαινε παρὰ τὸν πιστόν του Σαβίνον, ἑτοιμον ἵνα τὸν συνεκράτει ἐν περιπτώσει ἀπευκαΐου.

Θ'

Ἐντὸς τῶν ὀρέων.

Ἡ συνοδεία μας ἔβαινε πεπονημένη.

Δὲν κατέφθασε μὲν ἡ νύξ ἐτι τὸν Βωνοᾶζ καὶ τοὺς συντρό-φους του, ἀλλὰ δὲν ἦτο πλέον ἡ ζωογόνος αὐγή, ἡ ἐλπίς ἡ-μέρας τέρψεων καὶ συγκινήσεων ὑπὸ κυανῶν οὐρανῶν.

Ἡ βροχὴ εἶχεν εὐρύνει τὰ κοιλώματα, ἅτινα ἔπρεπε νὰ ὑπερεπήδων ὁσάκις δὲν ἦσαν ἀδιάβατα.

Ἡ ὁμίγη ἐκάλυπτε τὸν ὀρίζοντα καὶ ἀπέκρυπτε τὴν θέαν τῶν ἀντικειμένων.

Ἐντὸς ὁσους συμβαίνει τὸ φαινόμενον ὅτι πολλάκις παρὰ-πλανῶνται καὶ οἱ κάλλιστα γνωρίζοντες αὐτό.

Μετὰ δῖωρον πορείαν, ἀφοῦ πολυαριθμούς διέβησαν χαρά-ρας καὶ ὁδὸν ἐξ ἐλάτων, ὁ Ριβᾶς ἐδέησε νὰ ὁμολογήσῃ τὰς ἀνησυχίας του, ἀληθεῖς ἢ ψευδεῖς.

Ἦγνῶι πλέον ποῖαν διεύθυνσιν νὰ λάβῃ.

Καὶ ἡ νύξ ἐπίπτε !

Πανταχόθεν τῆς συνοδείας ἐξετείνετο ἡ ἔρημος, ἡ αἰωνία μονοτονία τῶν ἀκατοικήτων αὐτῶν μερῶν.

Καὶ οὔτε οἰκία, οὔτε καλύβη, οὔτε σταθμός τις οἰοσθήποτε, ἐνθα νὰ εὗρωσιν ἄσυλον.

— Ποῦ εἴμεθα ; ἠρώτησε τραχέως ὁ Καμπεϋρόλ.

Ὁ βαρὺνὸς ἔκαμε κίνημα ἀποτεθαρηρμένον.

— Μὰ τὴν πίστιν μου ! ὠμολόγησεν, ἀδυνατῶ νὰ σᾶς τὸ εἶπω. Μὲ τοιαύτην ὁμίγη, ὁ διαβολὸς θὰ τὰ ἔχανεν.

Ὁ ταγματάρχης ἐξέβαλε γρυλλισμόν.

— Βρονταῖς τοῦ διαβόλου !

Ἀλλὰ ταυτοχρόνως οἱ δύο σύντροφοί του ἀντήλλαξαν βλέμματα ἐμφαντικόν.

Τὸ τέχνασμα ἐπαίχθη.

— Εἶνε καὶ ἰδικόν σου σφάλμα, ὑπέλαθεν ὁ Καμπεϋρόλ, ἐωσφόρε ! Ἀν ἀναγκαθῶμεν νὰ περάσωμεν τὴν νύκτα ἐν ὑπαίθρῳ αὐτὸ δὲν μὲ τέρπει ποσῶς !

Ὁ Ριβᾶς διέταξεν :

— Ἀλτ !

Οἱ ἵπποι καὶ οἱ ἡμίονοι ἐσταμάτησαν.

Ὁ Βωνοᾶζ, διακόψας τὴν διανδιάλεξιν μετὰ τῆς Καισα-ρίνας, ἠρώτησε ποῦ εὕρισκοντο.

Ὁ ταγματάρχης Καμπεϋρόλ ἐγγύλλισε :

— Πικρεπλανήθημεν ! Καὶ δὲν εἶνε διόλου φαιδρόν, χίλια κανόνια !

— Μπᾶ ! εἶπεν ὁ Βωνοᾶζ ἀδιάφορος πρὸς αὐτὰ τὰ ὁδοι-πορικὰ ἐπεισόδια, θὰ ἐπανεύρωμεν τὸν ὁρόμον.

— Τοῦτο νὰ ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν ! Κανὲν ξενοδοχεῖον εἰς αὐτόν τὸν διαβολότοπον ! Οὔτε καλύβη ποιμένος !

Ὁ Ριβᾶς ἔνευσε διὰ τῆς χειρὸς :

— Ἀκούσατε, εἶπεν.

Ἦκούετο εἰς τινα ἀπόστασιν ἐντὸς χαράδρας, ὁ κρότος πε-ταλῶν ἵππου ἐπὶ τῶν χαλίκων.

— Ἐρχεταί τις, ὑπέλαθεν.

Ἀλλ' ἐν τῇ σκιᾷ δὲν διεκρίνετο ἔτι ὁ ἄγνωστος ὁδοιπόρος. Μετ' οὐ πολὺ τὸ σχῆμά του διεγράφη πρὸ αὐτῶν.

Ἦτο ὀρεινός, φέρον σκούφον βεαρναῖον καὶ ὁδεύων ἐπὶ μι-κροῦ ἵππου ἰσχυροῦ, ὅστις ἐχρεμάτισεν ἐπὶ τῇ θέᾳ τῶν ἄλλων.

Ἔστη παρὰ τὸν ταγματάρχην.

— Ποῦ πορευόμεθα, καλέ μου ; ἠρώτησεν ὁ Καμπεϋρόλ.

— Δὲν τὸ γνωρίζετε ;

— Ὅχι, ἂν μᾶς τὸ ἐπληροφόρεις μεγάλην ἐκδούλευσιν θὰ μᾶς παρεῖχε, πειρασμέ !

— Εὐκτολὸν εἶνε.

— Εἴσαι ἄνθρωπος τοῦ τόπου ;

— Ἀπάνω κάτω... ὁ Ἐστανιού, ὁ τσεπάνος... ὁδηγὸς ὅ-ποτε δὲν ἔχω δουλειά.

— Ὁ Ἑστανιού! ἀνέκραξεν ὁ βαρῶνος. Εὐτυχῆς σύμ-
πτωσις!

— Ὁ κύριος δὲ Ριβᾶς;

— Αἶ! ναί.

— Τοῦ λόγου σας χάνετε τὰ κατατόπια;

— Μὲ αὐτὸν τὸν καιρὸν ὅλα γίνονται.

— Εἴστε καλὰ ἀπὸ υἱείας;

— Ὡς βλέπετε. Δύνασαι νὰ μᾶς ἐπαναφέρῃς εἰς τὸν δρό-
μον μας;

— Μετὰ χαρᾶς.

— Ὁδηγός! ἔκραξεν ὁ Καμπεϋρόλ περιχαρῆς· εὐμορφον
εὐρημα, πειρασμέ! εὐχὴ Θεοῦ! εὐχὴ κυρίου! ὁργὴ κυρίου!

Ἐν τῷ ἐνθουσιασμῷ του ἐπεφώνει ὡς βαρῶνος.

— Θὰ πληρωθῇς, καλὲ ἀνθρωπάκο μου, προσέθηκε.

— Δὲν θὰ κάμω τὸν περήφανο. Ἡ ζωὴ ἔχει ἀνάγκαις.

Ἀλλὰ πρῶτο καὶ κύριο, ποῦ μὲ πάτε!

— Εἰς τὸ Κωτερέ, εἶπεν ὁ Ριβᾶς.

— Βγάλτε το ἀπ' τὸ νοῦ σας.

— Ἀλλὰ θὰ ὑπάγωμεν.

— Ὅλη τὴ νύχτα νὰ περπατῆτε, δὲν θὰ φθάσετε ἐκεῖ
μὲ τὴν ἀνατολὴ τοῦ ἡλίου.

— Τί περιπέτεια! ἐστίαζεν ὁ ταγματάρχης.

— Εἶνε μακρότερον ἀπὸ ἐξή λεύγας.

— Δηλαδή δεκαπέντε μὲ τὰ προσκόμματα τοῦ δρόμου
καὶ τὰς περιστροφάς.

— Ἀπάνω κάτω.

— Τί θ' ἀπογίνωμεν;

— Ὁ Ἑστανιού ἔξεσε τὸ κρανίον του.

— Ἐ, τ' ὄντις! κακὴ ἡ θέσις σας.

— Δὲν ὑπάρχει πανδοχεῖον εἰς τὰ περίξ;

— Χάνι θέλετε νὰ πῆτε! Κ' ἐδῶ κοντά! Ἀστεύεστε!
Τί γυρεῖτε ἐδῶ πέρα!

Ὁ Καμπεϋρόλ ἀποτεταρρημένος, ἐξέβαλεν ἀληθῆ στε-
ναγμόν.

— Ἰδοὺ ἡμεῖς ἐς εὐμορφα στρώματα, εἶπεν. Ἄ! ταξείδια,
ἡ ἐξοχή, αἱ Ἀλπεῖς, τὰ Πυρηνάια, δυστυχία μας!

Ὁ Ἑστανιού ἐσκέπτετο.

— Τὸ μέρος, τὸ πιὸ κοντινόν, εἶπεν, εἶνε πάλι ἡ Πένα, ὁ
Γολγοθᾶς. Ἐκεῖ πηγαίνω.

— Τί μέρος εἶνε αὐτό; ἠρώτησαν ἐκ διαφόρων μερῶν.

— Κακοῦ οἰωνοῦ ὄνομα!

— Δὲν λέγω ὅχι, προσέθηκεν ὁ Ἑστανιού, ἀλλὰ θὰ βρῆτε
ἐκεῖ μία ποζάδα νὰ περᾶτε τὴ νύχτα σας.

— Ξενοδοχεῖον θέλεις νὰ εἰπῇς, ὠρύχθη ὁ Καμπεϋρόλ, οὐ-
τινος ἡ δυσθυμία ἐπετείνεται.

— Στὴν Ἰσπανία τὸ λένε ποζάδα.

— Ἀλλὰ εὐρισκόμεθα ἐντὸς τῆς Γαλλίας!

— Ἡ Πένα εἶνε ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος τῶν συνόρων, στὴν
Ἰσπανία, ἐξοχώτατε.

Ὁ ταγματάρχης ἐγρύλλισε ψιθυρισμούς τινας, ἐν οἷς διέ-
κρινέ τις μόνον τὰς συνήθεις του ὕβρεις καὶ ἡ συνοδεία ἀνέ-
λαβε τὴν πορείαν της.

Ὁ Ἑστανιού καὶ ὁ Ριβᾶς προεπορεύοντο.

Ὁ Ριβᾶς ἔμενε λίαν φλεγματικός. Ὁ Βωνοᾶζ, ὃν μόνη ἡ
Καισαρίνα ἀπησχόλει, ἤρχισε τώρα πάλιν νὰ σκέπτεται ὅτι
οὐδὲν ἀπὸ τινος τῷ ἔβαινε κατ' εὐχὴν.

Ἀναμφιβόλως, αὐτὴ ἡ ἀποπλάνησις, κατόπιν διασκεδά-
σεως τὸν ἐψύχραινεν.

Ἐφ' ὅσον ἡ σκοτία τῆς νυκτὸς ἐπετείνεται, αἱ ιδέαι του
ἐπὶ μᾶλλον καθίσταντο ζοφεραί.

Ἡ Καισαρίνα δὲν ὠμίλει πλέον. Ἐμερίμνα μόνον διὰ τὴν
σύντροφόν της, ἣν πειθήνιος ἡμίονος ἔφερεν ἐπὶ τῆς ράχεώς
της.

Ὁ Καμπεϋρόλ μόνος ἐτάρασσε κατὰ στιγμὰς τὴν σιγὴν
τῆς μικρᾶς συνοδείας.

— Περίφημοι ἐντυπώσεις ταξιδίου διὰ συγγραφὴν, δαί-

μονα! Πέντε ἕως ἑξ ὥρῶν νυκτοπορεία διὰ ν' ἀπολήξωμεν εἰς
μίαν φωλεάν. Σαθῖνε, ἀφανίσθηκα... Μὴ μὲ ἀφίνης, κουτεντέ
μου! Πῶς ἤθελον νὰ ἦμαι εἰς τὸ κρεβάτι μου τῆς ὁδοῦ Μον-
ταίνιου. Δίκαίε Θεέ!

Περὶ τὰς ἑνδεκά ἡ συνοδεία εὐρίσκετο εἰς κυκλοτερές τι ἐπί-
πεδον, ἐσκαμμένον ἐν εἵδει λεκάνης, περὶ τὴν ὁποίαν ἐγεί-
ρονται παντὸς σχήματος βράχοι ὀδοντωτοί.

Πανταχόθεν καταρράχεται ἐπιπτον, σχηματίζοντες εἰδὸς τι
ἀναβραζούσης λίμνης ἐν τῷ βάθει αὐτοῦ τοῦ λεκανοπεδίου,
ἐνθα μαῦροι τινὲς ἔλατοι ἔκλινον τοὺς κορμούς των.

— Εἶνε τὸ ἵπποδρόμιον τῆς Τρουμουζης, εἶπεν ὁ Ἑστανιού.
Ὑπομονή! Φθάνουμε.

Προσέθηκε:

— Πίσω μας εἶνε ἡ Γαλλία, ἐμπρὸς μας ἡ Ἰσπανία.

Τὸ μέρος εἶνε ζοφερόν.

Ὁ ἵππος τοῦ ὁδηγοῦ, ἀκολουθούμενος ὑπὸ τῆς συνοδείας,
ἠφάνισθη εἰς θαῖδαλον ἀτραπῶν, μεταξὺ τεραστείως ὑψηλῶν
βράχων, ἐν μέσῳ τοῦ κρότου τῶν ρευστῶν ὑδάτων καὶ μετὰ
ἡμίσειαν ὥραν, εὐρέθη παρὰ τοὺς πρόποδας ὄρους δασώδους
καὶ πρὸ τῆς εἰσόδου ἀνοικτοῦ μέρους.

Δύο κτίρια, τὸ ἐν λίαν μικρὸν καὶ τὸ ἄλλο τετράγωνον,
βαρὺ, οὐτινος ἡ θέα ἐμβάλλει εἰς ἀνησυχίαν, ἐγείρονται ἐν
μέσῳ γυμνῆς ἐκτάσεως.

Ὁ Ἑστανιού εἶπε λέξεις τινὰς εἰς τὸ οὖς τοῦ Ριβᾶς, ὅστις
ἔμενε μετὰ τῶν συντρόφων του ἐν ὑπαίθρῳ, ἐνῷ ὁ ποιμὴν
προὐχώρησε πρὸς τὴν τετράγωνον οἰκίαν μόνος. Κύνες ἐπὶ τῇ
προσεγγίσει του ἐπειράθησαν νὰ ὑλακτῆσωσιν, ἀλλὰ δὲν μετε-
κινήθησαν τῆς θέσεώς των.

Ὁ ποιμὴν ἔκρουσε κατὰ τρόπον ἰδιόζοντα τὴν θύραν καὶ
ταύτοχρόνως ὁ ἵππος του ἐχρεμάτισεν, ὡς εἰ εὐρισκόμενος εἰς
οἰκεῖον τόπον.

Ἡ θύρα ἡμιονήχθη καὶ ἀνήρ τις ἐπεφάνη εἰς τὸ κατώ-
φλιον.

— Σὺ εἶσαι; εἶπε πρὸς τὸν Ἑστανιού.

— Ἐγώ, Ζοσέ, μὲ ταξιδιώτας.

Συνδιελέχθησαν ἐπὶ τινας στιγμὰς ταπεινῇ τῇ φωνῇ.

Ὁ ὑπὸ τοῦ ποιμένος ἀποκληθεὶς Ζοσὲς εἶπε:

— Καλὰ! ἄς ἔμβουν!

Ταύτοχρόνως ἐσύριξεν ἐλαφρῶς.

Δύο θεράποντες ἐξῆλθον τοῦ μικροῦ κτιρίου καὶ ἦλθον πρὸς
αὐτόν.

— Πάραυτα τὰ ἄλλα τῶν ταξιδιωτῶν, διέταξεν.

Ἡ καταβάσις ἐτελεῖτο μετὰ δυσκολίας.

Ὁ Καμπεϋρόλ ἐμεμψιμοίρει ὡς ἀσθενὴς ὑφιστάμενος ἐγ-
χείρησιν.

Ἡ μικρὰ ξανθὴ ὕπνωττεν, ἐξαντλημένη ἐκ τοῦ κόπου.

Ἡ Καισαρίνα μόνη πάντοτε ἠγρύπνει.

Ὁ Ριβᾶς τὴν ἔλαβεν εἰς τοὺς βραχιόνάς του καὶ ἴσως
τὴν ἔθλιψεν ὀλίγον ζηηρότερον ἐπὶ τοῦ στήθους του, ἀλλ' ἐν-
δεχόμενον, μετ' ὅλον τὸ πρόσωπον ὅπερ ὑπεδύετο, νὰ μὴ ἐ-
λησμοναίη τὴν μετ' ἐκείνης συνδιάλεξίν του.

Ὁ Βωνοᾶζ ἦτο ἐκτὸς τοῦ κύκλου του, δυσηρεστημένος.

Ἡ νυκτερινὴ πορεία καὶ ἡ θέα τῆς οἰκίας τὸν ἐξουθένι-
ζον, τῷ ἐνέσπειρον παγερόν τι ψῆχος.

Τὸ κτίριον ἦτο διώροφον καὶ πένθιμον τὴν θέαν.

Ἡ ταπεινὴ τοῦ θύρα ὠμοιάζε πρὸς τὴν θύραν φυλακῆς.

Ὁ ξενοδόχος ἵστατο παρ' αὐτήν.

Οἱ σύντροφοι τοῦ κόμητος εἰσῆλθον.

Ὁ Βωνοᾶζ εἰσῆλθε τελευτᾷος ὄλων.

Ὁ ξενοδόχος ἐπανεκλείσε τὴν θύραν καὶ ἡ αὐλὴ ἐβυθίσθη
πάλιν ἐν τῇ σκοτίᾳ.

Δύο μεγάλοι κύνες ἦσαν ἐξηπλωμένοι δίχην σφιγγῶν ὀλίγα
βήματα πέραν τοῦ κτιρίου.

I'

Ἀντιμέτωποι.

Ἦτο περίπου μεσονύκτιον.

Καίτοι ἡ ὥρα ἦτο προκεχωρημένη, αἱ ταπειναὶ αἰθουσαι τῆς ποζάτας ἦσαν κατειλημμέναι ὑπὸ πολυαριθμοῦ ὁμάδος, ἧς ἡ θέα δὲν ἦτο ἐνθαρρυντική.

ὑπὸ τὴν λάμψιν τῶν κηρίων, δωδεκάς ἀνθρώπων ἐκάθηντο περὶ μικρὰς τραπέζας καὶ ἐκάπνιζον ἢ ἐπαίζον χαρτί.

Βραχεῖαι καραθίνειν ἐκρέμαντο εἰς τοὺς τοίχους, καὶ ἐν τοῖς οἱ πελάται ἐφαίνοντο χωρικοὶ ναυαρχαῖοι ἢ βάσκαο καὶ οὐδόλως στρατιῶται.

Μαυρὰ τινα ἐγχειρίδια ἔκειντο ἐπὶ τῶν τραπέζων.

Πυκνὸς καπνὸς μεμιγμένος μετ' ὁσμῆς θηραμάτων καὶ λίπους ἐπλήρου τὴν ἀτμόσφαιραν.

Ὁ Βωνοῶζ δὲν ὑπέφερεν, ἀλλ' ἡ ἀνάγκη τὰ πάντα ἐπιβαλλεῖ. Δὲν ὑπῆρχεν ἄλλο μέρος ἵνα κατέλυον.

Προσεποινήθη λοιπὸν εὐμενὲς ὕψος καὶ ἐπλησίασε πρὸς τὸν Καμπεύρολ, ὅστις ἐξήταζε περιέργως τὴν μορφήν τοῦ ξενοδόχου καὶ τῶν συντρόφων του.

Οἱ ἄνδρες ἦσαν νέοι, εὐρωστοί, ἐνδεσδυμένοι τὸ μακρὸν ἱμάτιον καὶ τὸν σκούφον τοῦ ὁρειοῦ Ναυαρχαίου, μὲ χρωματιστὰς ζώνας.

Δύο ἢ τρεῖς θεράπαινοι μὲ φορέματα βραχεῖα, ποικιλόστικτα, μικραῖ, ζωηραὶ καὶ μελαγχροιναί, μὲ καλύμματα ἐπὶ κεφαλῆς ἐπιτόπια, τοὺς ὑπηρετοῦν ἢ ἐκάθηντο οἰκειῶς παρ' αὐτοὺς.

Ὁ Ἐστανιὸς ἔλεγε πρὸς τὸν ξενοδόχον :

— Ποῦ θὰ οἰκονομήσῃς αὐτὸν ἐδῶ τὸν κόσμον ;

— Ἐως αὖριον ;

— Βέβαια. Δὲν σκοπεύουν νὰ ριζώσουν σ' αὐτὸ τὸ μέρος.

Ὁ Ζοσὲς ἐσεῖσε τὴν κεφαλὴν.

— Θὰ κάμωμε ὅ,τι μπορέσωμε, εἶπε. Τὴν καλλιτερή μου κάμαρα τὴν ἐπῆρε ἕνας ξένος μὲ τὸν ὑπηρέτη του, ἀράπη ἐξαίρετον.

— Ποῦ εἶνε ;

Ὁ Ζοσὲς ἐπέδειξε θύραν ἄνωθεν κλίμακος ἐγειρομένης ἐπὶ τοῦ τοίχου καὶ δι' ἧς ἀπὸ τῆς μεγάλης αἰθούσης ἀναβαίνει τις εἰς τὸν πρῶτον ὄροφον καὶ ἀπήντησεν :

— Ἐκεῖ.

Ὁ κόμης Βωνοῶζ ἔτεινε τὸ οὖς.

— Τίς ἦτο αὐτὸς ὁ ξένος ;

Ὁ ξενοδόχος ἐξηκολούθησε.

— Τῆς γυναικὸς, τῆς βάζω στὴν ἄλλη κάμαρα. Οἱ ἄνδρες ἄς οἰκονομεθοῦν ὅπως μπορέσουν. Μία νύκτα εὐκόλα περνᾷ.

Ὁ Καμπεύρολ εἶδε τὸ ἀνήσυχον κίνημα τοῦ κόμητος, ἀλλὰ δὲν ἐφάνη δίδων προσοχήν.

— Ὅριστε ὥραξια δουλειά, ἐστὲναξεν, ὁρίστε.

Καὶ ὡσεὶ ἰδέα τις αἴφνης τῷ ἐπῆλθεν :

— Ἄν ἐτρώγαμεν, εἶπε. Θὰ ἐπέρνων πάντοτε ὀλίγα ἀκόμη στιγμὰι.

— Τί ἔχεις Ζοσέ ; ἠρώτησεν ὁ Ἐστανιὸς. Οἱ κύριοι θὰ σὲ πληρώσουν ὡς πρίγκηπες.

— Τότε ἀπ' ὅλα ἔχω.

Κατὰ μικρὸν, οἱ παίζοντες ἢ πίνοντες Ναυαρχαῖοι ἐφυγον ἀθροῦς ὁ εἰς μετὰ τὸν ἄλλον. Ἐν τῇ αὐτῇ ἠκούοντο κρότοι ἵππων, ἀλλὰ τὸσον ἀνεπαίσθητοι, ὥστε μεγάλως ἔπρεπε νὰ ἐνέτεινέ τις τὴν ἀκοήν ἵνα τοὺς ἀντελχμθάνετο.

Αἱ μικραὶ θεράπαινοι ἠγέρθησαν ἐν νεύματι τοῦ κυρίου καὶ παρεσκευάζον τὴν τράπεζαν.

Μετὰ ἡμίσειαν ὥραν οἱ συνελθόντες ἦσαν μόνον ἐντὸς τῆς ποζάδας περὶ τράπεζαν πλήρη φιαλῶν, χοιρομηρίων καὶ κρύων ψητῶν.

Ὁ Βωνοῶζ κατηφὲς καὶ ρεμβάζων, ἐβασανίζετο ὑπὸ τῆς ἰδέας του.

Τίς ἦτο ὁ ξένος ;

Ὁ Ζοσὲς ἤλθε καὶ ἀπέθηκεν ἐπὶ τῆς τραπέζης γαλέττας δι' ὧν ἠδύνατό τις νὰ φονεύσῃ ἄνθρωπον, καὶ μέγαρα μαχαίρια.

— Μίαν λέξιν, τῷ εἶπεν ὁ κόμης.

Ὁ ξενοδόχος τὸν ἠτένισε.

— Τίς εἶνε αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος ; ἠρώτησεν ὁ Βωνοῶζ δεικνύων τὴν θύραν τοῦ θαλάμου.

— Μὰ τὴν πίστιν μου, σενιόρ, εἴθε περιεργότερος ἀπ' ἐμέ. Τοῦτο μόνον γνωρίζω νὰ σὰς εἰπῶ, ὅτι εἰξεύρει νὰ διατάτῃ καὶ τὸ μάτι του δὲν παίζει.

— Πόθεν εἶνε ;

— Ἀμερικανὸς νομίζω.

Ὁ Βωνοῶζ ἔδῃξε τὰ χεῖλη καὶ συνέπτυξε τὰς ὀφρῦς.

Αἱ νύκτες ἐπὶ τῶν ὁρέων εἶνε ψυχραί.

Θεράπαιναί τις ἔρριψεν ἐν τῇ ἐστίᾳ δεμάτιον κλάδων ἐλάτου, οἵτινες ἀνεφλέγησαν.

Ζωηρὰ λάμψις ἐφώτισε πάραυτα τὴν αἶθουσαν.

Ὁ Καμπεύρολ καὶ οἱ σύντροφοί του ἐτέθησαν περὶ τὴν τράπεζαν, ἀλλ' οὔτε ὁ τόπος οὔτε ἡ ὥρα ἦσαν πρόσφοροι εἰς φαιδρότητα.

Ὁ Ριβᾶς, ὁ ξενοδόχος καὶ ὁ ταγματάρχης αὐτοὺς ἔρριπτον βλέμματα ἀνήσυχα πρὸς τὴν ἄνωθεν τῆς κλίμακος θύραν.

Ἡ θύρα αὕτη ἠνοιχθή.

Ἀνὴρ τις, ἄνευ πύλου, μὲ εὐρὺν χιτῶνα, μὲ χαλαρὸν τὸν λαίμοδετον ἐπὶ νυκτικοῦ ὑποκαμίσου, ἐπεφάνη ἐκεῖ λέγων :

— Μοὶ φαίνεται ὅτι κάμουν θόρυβον πολὺν εἰς τὸ πανδοχεῖόν σας, δὸν Ζοσέ.

Καὶ κατέβη βραδέως τὰς βαθμίδας τῆς κλίμακος.

Ὅλων οἱ ὀφθαλμοὶ ἐστράφησαν πρὸς αὐτόν.

Ἐπλησίασε πρὸς τὴν τράπεζαν καὶ ἐξήτασε τοὺς συμπτώτας περιφέρων κυκλοτερώς ἐπ' αὐτῶν τὸ βλέμμα.

Ὁ Βωνοῶζ ἀνεζήτησε διὰ τοῦ βλέμματος ὅπλον τι, ξίφος, περιστροφον, πρὸς ὑπεράσπισιν.

Ἐμάντευσε τὸ πᾶν ἐν μιᾷ στιγμῇ καὶ εἶδεν ὅτι περιστοιχείτο ἀπὸ προδότης.

— Διάβολε ! εἶπεν ὁ ξένος, δὲν ἀπατῶμαι. Εἶνε ὁ κύριος κόμης Φίλιππος δὲ Βωνοῶζ αὐτὸς τὸν ὑποῖον βλέπω !

— Ὁ κύριος Γεώργιος Δαμβέρτος ἢ Δαβίδσων, εἶπεν ὁ ἄλλος καταστάς αἴφνης λίαν ὑψηλόφρων.

— Ὅπως ἀγαπᾶτε.

— Ἡ τύχη μοὶ παρέχει ἀληθὴ ἐκδοῦλευσιν, ὑπέλαθεν ὁ Δαμβέρτος. Ἐχομεν ἀκριβῶς νὰ κανονίσωμεν ἕνα λογαριασμὸν καὶ τὸ μέρος εἶνε καταλληλότατον. Εἶμαι εὐτυχὴς ὅτι σὰς βλέπω, κύριε, καὶ ἐν τοιαύτῃ συνοδείᾳ. Ἀγαπῶ τὰ φανερὰ γινόμενα, καὶ δὲν θὰ μὰς λείψωσιν οἱ μάρτυρες.

Ἐκάλεσε :

— Πεπέ !

Ὁ γιγάντειος μαῦρος κατέβη καὶ αὐτὸς ἤδη τὴν κλίμακα καὶ μεταβάς ἐκάθησε παρὰ τὴν θύραν, ἐνῶ ὁ Δαμβέρτος, λαβὼν σκαμνίον, ἐκάθησε κατέναντι τοῦ κόμητος Βωνοῶζ, περιπεσόντος αὐτοῦ τώρα εἰς ἀληθὴ ἐνέδραν.

Ἐτόξευσε βλέμμα πλήρες χολῆς πρὸς τὴν Καισαρίναν ἥτις ὕψωσε τοὺς ὤμους μετ' ἐκφράσεως τελείας περιφρονησεως.

— Τί ἐπάθετε ; τῷ εἶπεν ἀποτόμως, ἐννοοῦσα τὴν σκέψιν του. Πηγαίνω ὅπου μὲ ἄγει ἡ φαντασία μου. Σὰς ἤρεσε νὰ μὲ ἀκολουθήσῃτε. Ἦκουον τοὺς λόγους σας πάλιν, ἀλλ' ἐχάνετε τὸν κόπον. Ἀνόητος ὅστις ἀφοῦ ἐπλήρωσεν εἰς τὴν καρδίαν νέαν ὡς ἐμέ, νομίζει ὅτι δύναται νὰ τὴν ἀπαιτήσῃ ἐκ νέου μὲ τὰ ψεῦδη του ! Ἄλλως, ἀγνοῶ τί ἔχουν μαζὺ σας ἢ τί σας περιμένει. Ἄν ἔχετε ἐχθρόν, δύνασθε νὰ τῷ ἀνταπαντήσετε. Δὲν χάνεται τις μὲ μίαν ἐριδα. Εἰς ἀνὴρ ἰσοδυναμεῖ μὲ ἄλλον. Ἐρωτήσατε τὸν κύριον Ριβᾶς, ὅστις δεκάκις ἐμο-

νομάχησεν, ἂν δὲν ἀπατώμαι. Καὶ ἔπειτα, ἰδέτε τὸν ἀντίπαλόν σας. Τῇ ἀληθείᾳ, δὲν ἔχει τὸ ὕψος δολοφόνου.

Πικρὸν μειδίαμα ἐπτύχωσε τὰ χεῖλη τοῦ κόμητος.

— Καλὰ, εἶπεν ἡπατήθητι ὅχι παρὰ σοῦ μόνης, ἀλλὰ παρ' ὅλων. Θὰ ἐκδικηθῶ.

Ἡ ὥραία προσέθηκεν :

— Ἰσως.

Καὶ στρεφόμενη πρὸς τὴν φίλην της :

— Ἐλθέ, εἶπε. Κύριε Ριβᾶς, λάβετε λοιπὸν τὴν καλωσύνην νὰ μᾶς ὁδηγήσητε εἰς τὸν θάλαμόν μας. Αὐταὶ αἱ συζητήσεις δὲν ἀφορῶσι τὰς γυναῖκας.

Ὁ Βωνοᾶζ τὴν ἀφῆκε ν' ἀπαμακρυνθῇ, δίχως νὰ κινηθῇ ποσῶς.

Τὴν εἶδεν ἀναρχομένην τὴν κλίμακα καὶ ἐξαφνιζομένην μὲ τὸ βασιλικὸν της παράστημα.

Ὁ Δαμβέρτος ἔλεγε πρὸς τὸν ξενοδόχον :

— Ζοσέ, μίαν φιᾶλην Μαλάγας, δι' ἐμὲ καὶ τὸν Πεπέν.

Ἐπῆλθε σιγῇ.

Ὁ Ριβᾶς ἀνεφάνη μετὰ παρέλευσιν στιγμῆς.

Ἡ θύρα ἐπανεκλείσθη ὅπισθεν τῶν δύο γυναικῶν.

Ὁ Δαμβέρτος ἐπλήρωσε μέγα ποτήριον οἴνου, τὸ ἔψαυσε διὰ τῶν χειλέων του καὶ εἶπε :

Τώρα ὅτε σὰς ἐπανεύρον, κύριε δὲ Βωνοᾶζ, δὲν σὰς ἀφίνω πλέον. Αὐρίον, εἰς ἐξ ἡμῶν θὰ διαβῇ μόνος τὰ σύνερα.

— Τί ἐννοεῖτε διὰ τοῦτου ;

— Ὅτι ὁ εἰς ἐξ ἡμῶν πρέπει νὰ λείψῃ.

— Μπᾶ ! εἶπεν εἰρωνικῶς ὁ κόμης, ὅστις ἀνελάμβανε τὴν ψυχρικήν του πρὸ τοῦ κινδύνου.

— Εἶνε ὡς ἔχω τὴν τιμὴν νὰ σὰς τὸ λέγω.

— Εἴσθε ἐλεύθερος νὰ σκέπτεσθε ὡς θέλετε, χωρὶς νὰ συμμερίζωμαι τῆς γνώμης σας.

— Ἰσως, εἶπεν ἥρῃμα ὁ Δαμβέρτος, ἀλλ' ἡ θέσις μας δὲν εἶνε ἡ αὐτή.

— Διατί ;

— Ἐχετε πᾶν ὅ,τι δύναται τις νὰ ποθῇ.

— Νομίζετε ;

— Βεβαίως. Τὴν περιουσίαν ἐν πρώτοις, περιουσίαν μεγίστην, ἣν διαθέτετε ὡς ἐὰν σὰς ἀνῆκεν.

— Ἐπειτα ;

— Ἐπειτα γυναῖκα θελκτικὴν, ἣν ὄντως παρμελεῖτε, ἀλλ' εἴσθε ἐλεύθερος !

— Τίποτε ἄλλο ;

— Μὲ αὐτὸ τὸ χρῆμα δύνασθε πολλὰ κακὰ νὰ πράξητε καὶ τὰ ἐπράξατε. Μετ' αὐτῆς τῆς γυναικὸς ἄλλος τις δύναται νὰ ᾔνη εὐτυχὴς καὶ θὰ γίνῃ, ἂν ὁ Θεὸς ᾔνη δίκαιος.

— Πρέπει πρῶτον νὰ ἐνταφιασθῶ ἢ ἡ κόμησσις νὰ προσφύγῃ εἰς τὸ διαζύγιον. Ἐγὼ, λοιπὸν, εἶμαι πλήρης ὑγείας καὶ ἡ κόμησσις εἶνε λίαν εὐλαβὴς ὅπως μεταχειρισθῇ τοιαῦτα μέσα.

— Λοιπὸν ἐν μόνον μοὶ ἀπομένει...

— Καὶ τοῦτο εἶνε ;...

— Τὸ νὰ σὰς φονεύσω. Σὰς ἀνεζήτουν ἐπ' αὐτῷ τῷ σκοπῷ.

— Ὅα μὲ δολοφονήσετε ;

— Μὴ τὸ ὑποθέτῃτε. Ὅα κτυπηθῶμεν ἅμα τῇ ἀνατολῇ τοῦ ἡλίου, ἢ ἀπόψε, ἂν προτιμᾶτε, ὑπὸ τὸ φῶς τῶν κηρίων, ἐν αὐτῇ τῇ αἰθούσῃ ἢ ἄλλαχού.

— Εὐχαριστῶ. Προτιμῶ τὸν ἡλιον.

— Ὅα γίνῃ λοιπὸν ἀπλὴ μονομαχία.

— Τῶνόντι.

— Δέχεσθε ;

— Καὶ ἂν τυχὸν δὲν ἐδεχόμεν ;

— Ὅα μὲ ἐφέρετε εἰς δεινὴν ἀνάγκην, ἀλλ' ὁ δῆμιος ἔχει λάβει διαταγὰς...

Ὑπέδειξε διὰ τοῦ δακτύλου τὸν μαῦρον, ὅστις ἵστατο ἀκίνητος ἐν τῇ θέσει του.

— Ὁ Πεπὲς θὰ ἐξετέλει τὴν ποινὴν σας, θὰ ἐφρόντιζον περὶ τῆς διασώσεως τῆς κεφαλῆς του κατόπιν.

— Διάβολε !

— Ἀφετέ με νὰ πιστεύω ὅτι εἴσθε καλὸς εὐπατρίδης.

— Ἐχετε δίκαιον, εἶπεν ὁ Βωνοᾶζ, πειρώμενος νὰ μειδιάσῃ. Ἀλλ' ὅπλα ;...

— Ἐχω.

— Ὅποια ;

— Ὅ,τι ἀγαπᾶτε.

— Εἴσθε ἀνὴρ προνοητικὸς. Μάρτυρες ;

— Εἶνε παρόντες.

— Ποῦ λοιπὸν ;

— Ὁ ξενοδόχος ἐν πρώτοις... ὁ δὲν Ζοσὲς, ἀρχαῖος στρατιώτης... εἶτα οἱ πελάται του, ἐντιμοὶ ἄνθρωποι, κάμνοντες λαθρεμπόριον μὲ κίνδυνον τῆς ζωῆς των... Ὅα ἐπανέλθωσιν ἅμα τῇ αὐγῇ... ἔχω πεποιθῆσιν ἐπ' αὐτῶν... Ἐχομεν ἐπίσης τὸν κύριον Ριβᾶς καὶ αὐτὸν τὸ καλὸν Ἑστανιού...

— Ἐστῶ.

— Ὁ ἱατρός δὲν θὰ μᾶς λείψῃ ἐπίσης. . . Δὲν ἔχετε τὸν φίλον σας, τὸν δόκτορα Καμπεϋρόλ ;

— Ἀρκεῖ, κύριε. Ἐχετε ὅπλα εἶπατε ;

— Ναί. Καὶ ἐν ἀνάγκῃ εὐρίσκομεν ἐδῶ. Τί ἐκλέγετε ;

— Τὸ ξίφος.

— Ὡραν ;

— Ἀμα τῇ ἀνατολῇ τοῦ ἡλίου.

— Τὸ μέρος ;

— Ὁ Ζοσὲς παρενέβη.

— Ὅα σὰς τὸ συστήσω ἐγὼ ἐν μίλιον μακρὰν ἀπ' ἐδῶ. Ἐκεῖ ἔγειναν ἅπειρες μονομαχίαι, καὶ τὸ μέρος εἶνε πολὺ κατὰλληλο.

Ὁ καλὸς πανδοχεύς, δὲν ἐφοβεῖτο ἐκ μιᾶς μάχης.

Πολλὰς τοιαύτας θὰ εἶδεν ἐν τῇ ποζαῶν του.

Ἦτο ὄντως αὕτη ἀληθὴς λαίμητόμος.

Τώρα ὅτε οἱ ὄροι ἐτέθησαν, ὁ Βωνοᾶζ καθίστατο μᾶλλον γαλήνιος.

Ἐφοβεῖτό τι χειρότερον.

Ἐν τῷ ἀπαισίῳ αὐτῷ τόπῳ, τὰ πάντα ἦσαν δυνατὰ καὶ ἡ μονομαχία τῷ ἐφάνετο λύσις εὐμενῆς δι' αὐτόν.

Ἐμειδία μάλιστα ἐνδομύχως ἀναλογιζόμενος ὅτι αἱ τύχαι ἦσαν ὑπὲρ αὐτοῦ.

Ὁ Δαμβέρτος ἐξ ἄλλου, ἐφάνετο ὅπως γαλήνιος, ὥσπερ μὴ εὐρισκόμενος εἰς πρόθυρον πάλης μελλούσης ἴσως νὰ τῷ στοιχήσῃ τὴν ζωὴν.

— Κύριε, ῥώωτησεν αἶφνης ὁ Βωνοᾶζ, διατί δὲν μοὶ εἶπατε ἐν Παρισίαις ὅ,τι μοὶ λέγετε ἐντὸς αὐτοῦ τοῦ παρρηγματος ;

Ὁ Δαμβέρτος ὕψωσε τοὺς ὤμους καὶ ὑπέλαβε ψυχρῶς :

— Δὲν ἤθελον νὰ ἐταραττόμην ἐν τῷ ἔργῳ μου. Ἐδῶ διακυβεύει τις τὴν ζωὴν τοῦ ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν, καὶ μονομαχία μέχρι θανάτου οὐδένα ἐκπλήττει. Ἐν Παρισίαις γίνονται πολλαὶ μονομαχίαι, ἀλλὰ μὲ τὴν πρώτην σταγόναν αἵματος, δηλοῦσιν ὅτι ἱκανοποιήθη ἡ τιμὴ. Σὰς μισῶ βαθέως καὶ περιττὸν νὰ σὰς εἶπω τὰ αἴτια.

— Ἐγὼ τοῦτο μόνον ἐνθυμούμαι περίπου, ὅτι σὰς ἔσωσα ἄλλοτε τὴν ζωὴν.

Ὁ Δαμβέρτος τὸ πρῶτον ἤδη κατ' αὐτὴν τὴν ἐσπέραν ἔσχε κίνημα ἀδημονίας.

— Διὰ τοῦτο ζήτε ἔτι, εἶπε διὰ φωνῆς, ἐν ᾗ ἀνέβραζεν ἡ ὀργή· ἄλλως, θὰ ἔθετον νὰ σὰς ἐπνιγόν, νὰ σὰς ἐκρέμων ἢ ὀργῇ· ἄλλως, καθ' ἣν ἡμέραν ἀπεκόμιζον τὸ πτώμα τῆς κόρης μου Ζουάννας ἀπὸ τοῦ Νεκροσκοπέου, ὅπου τὸ εἶχετε ἀποθῆσαι ! Μὲ τὸν χρυσὸν τῆς μητρὸς ἡγοράσατε τὴν κόρην ! Μὲ τὸν ἰδικὸν μου, θὰ ἐπλήρωνον ἀθλίους, ὀλιγώτερον ἐγκληματίας ἀπὸ σας, διὰ τὴν τιμωρίαν σας. Αὐτὰ ἐξαγοράζονται, καὶ ἀποτελοῦσιν εἶτα τὰ ἄγνωστα ἐγκλήματα. Ἐγὼ τὰ ἀποστρέφωμαι, καὶ ἔπειτα, λέγετε ἀληθῶς... Ἰσως μοὶ ἐσώσατε τὴν ζωὴν... Κατὰ βάθος τὸ ἐπράξατε ἵνα μάθετε τὸ

μυστικόν μου, ἐπωφελήθητε αὐτοῦ καὶ μὲ προδώσετε κατόπιν, ἀποσπώντές μοι ταυτοχρόνως τὴν μητέρα τῶν τέκνων μου καὶ αὐτά. Τὸ ἐν τούτων ἐφρονεῖτε, ἔσωσα τὴν ἄλλην. Ἐννοεῖτε, κύριε, τὴν κόρην μου καὶ κόρην τῆς δεσποινίδος Σαρναίου, ἧς τὴν περιουσίαν καταστρέφετε.

— Εἶνε μῦθοι ὅ,τι μοὶ διηγείσθε.

— Εἶνε θλιβεραὶ ἀλήθειαι, κύριε· ἀλλ' οἱ Παρισίνοι εἶνε σκεπτικοὶ καὶ θὰ εὐρίσκοντο φίλοι σας ἀποφαινόμενοι ὅτι παρχαλολίζομαι καὶ ὅτι δὲν μόνομαχοῦσι μὲ φρενοβλαβεῖς. Ἐπειτα, ἐν περιπτώσει μονομαχίας, οἱ μάρτυρές σας θὰ ἐλάμβανον μέτρα προφυλακτικά. Ἐδῶ οὐδὲν τοιοῦτον ἔχω νὰ φοβούμαι. Θὰ κτυπηθῶμεν ἐλευθέρως. Θὰ μὲ φονεύσετε ἴσως... Προσπαθήσατέ το, διότι ἐγώ, θὰ σᾶς φονεύσω ἂν δυνήθω. Δὲν σᾶς μισῶ, κύριε Βωνοᾶζ, οὔτε σᾶς περιφρονῶ, σᾶς ἀποτροπιᾶζομαι.

Ἡ παροδικὴ ἐμφύχωσις τοῦ Δαμυέρτου εἶχε καταπέσει. Καὶ ἐξεφράζετο ἥδη μετ' ἀπειλητικῆς ψυχριμίας. Ἡ ἐκφρασις ἀπηνόους θελήσεως ἐχραῖσσετο ἐπὶ τῆς μορφῆς του.

Ὁ Βωνοᾶζ, τὸν ἀγκῶνα στηρίζων ἐπὶ τῆς τραπέζης, τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς, ἐτήρει ἴσῃ ἀπάθειαν.

Τὸν συνεκράτει ἡ ὑπερηφάνειά του, ἀλλὰ σφοδρὰ μανία τὸν ἐτάρασσε κατὰ βάθος.

Ἐβλεπεν ἑαυτὸν περιστοιχούμενον ὑπὸ ἐχθρῶν μόνον καὶ προδοτῶν.

Ὁ Καμπεϋρόλ αὐτὸς μάτην ἐξέβαλλεν ἀπελπιστικὰς ἐκφωνήσεις σπογγίζων τὸ μέτωπόν του :

— Τι νύχτα, δαίμονα ! τί συμβάντα, κεραυνοὶ !...

Ὁ ἀρχαῖός του συνένοχος ἦτο ἀρκούντως ὀξυδερκής. ἵνα κατανοῇ τὴν ἀπιστίαν του, καὶ τοὶ ἀδυνατῶν νὰ συλλάβῃ ἐνδείξεις.

Ὁ Ριβὰς συνδιελέγετο ἐν τινὶ γωνίᾳ μετὰ τοῦ ξενοδόχου καὶ τοῦ Ἑστανίου.

Αἱ γυναῖκες τῆς ποζάδας, συνηθισμέναι ἐκ τοιούτων σκηνῶν, ἐξηφανίσθησαν μετὰ τῶν λαθρεμπόρων.

Ὁ Βωνοᾶζ ἐνευσε πρὸς τὸν ξενοδόχον.

— Θέλετε νὰ γίνετε μάρτυς μου ;

— Ὅπως ἀγαπᾶτε.

— Μὲ αὐτὸν τὸν Βεαρνόν, προσέθηκε δεικνύων τὸν Ἑστανίου.

— Καὶ οἱ φίλοι σας ; παρετήρησεν ὁ Ἰσπανός.

Ὁ κόμης συνέπτυξε περιφρονητικῶς τὰς χεῖρας.

— Προτιμῶ ἀγνώστους μάλλον ἢ προδότας, εἶπεν ἀτενίζων τὸν Ριβὰς καὶ τὸν Καμπεϋρόλ.

Ὁ Καμπεϋρόλ ἠρκέσθη νὰ βλασφημήσῃ :

— Χίλιαι βόμβαι ! δαίμονα !

— Ἀλλ' ὁ Ριβὰς ὑπέλαθεν :

— Ἀγαπητέ μου, ἰδοὺ λέξεις, δι' ἣν δυνατόν νὰ μετανοήσετε, ἀλλ' ἀνήκετε εἰς τὸν κύριον ἐν πρώτοις· ἔπειτα βλέπομεν.

Ὁ Δαμυέρτος ἠγέρθη, ἐχειρέτησε τὸν ἀντίπαλόν του καὶ ἀνέβη τὴν κλίμακα, ἐξ ἧς εἶχε καταβῆ.

Ἀλλ' ἄφριε κάτω φύλλακα, περὶ τῆς πίστεως τοῦ ὁποίου δὲν ἀμφέβαλλεν.

Ἦτο ὁ μαῦρός του, ὁ Πεπέ.

Ἦδύναντο νὰ τὸν ἐφόνευσαν, ἀλλ' ὄχι νὰ τὸν ἐξηγόραζον.

ΙΑ

Ἡ θεία δίκη.

Ἐπήρχετο ἡ ἡμέρα.

Αἱ χιονοσκεπεῖς κορυφαὶ τῶν Πυρηναίων ἐροδίζοντο ὑπὸ τῶν πρώτων ἀκτίνων τῆς ἀνατολῆς.

Εἰς τὸ ὑπὸ τοῦ Ζοσὲ ὑποδαίχθεν μέρος, χιλιόμετρον περίπου ἀπέχον τοῦ πανδοχείου, ἐπὶ στενοῦ γηπέδου, περιβάλλον-

τος ὅζων βράχων ὀνόματι Γολγοθᾶν τοῦ Ἀριήλ, βραχὺς σταυρὸς λίθινος, χονδροειδῶς ἐσκαλισμένος ἐπὶ βράχου, ὑφύεται ἐν μέσῳ χλοαζούσης ἐκτάσεως.

Ποῖος τὸν ἐσκάλισεν ἐπ' ἐκείνου τοῦ μέρους, τοῦ βλέποντος ἔνθεν μὲν εἰς τὰ γαλλικὰ Πυρηναιᾶ, ἐκεῖθεν δὲ πρὸς τὰ μεγαλοπρεπῆ ὄρη τῆς Ναβάρρας καὶ τῆς Ἀραγώσης ;

Οὐδεὶς τὸ γνωρίζει.

Λέγουσιν ἀπλῶς :

— Εἶνε ὁ Γολγοθᾶς.

Καὶ εἶνε ὁ σταυρὸς γνωστός ἀπὸ Παμπελοῦν μέχρι Γιρόνης καὶ ἀπὸ τοῦ Πῶ μέχρι τοῦ Περπινιάνου.

Καθ' ἣν στιγμὴν ὁ ἥλιος προέβαλεν ὅλος τῆς λείας θαλάσσης, ἥτις πέραν διεκρίνετο ἐν τῷ ἀπείρῳ, ἔαν τις εὐρίσκετο παρὰ πόδας τοῦ σταυροῦ, θὰ παρίστατο μάρτυς σκηνῆς ἀλλοκότου.

Ἐν τῷ βάθει τῶν χαράδρων, θὰ ἔβλεπεν ἐν πρώτοις ἀνθρώπους τῆς Πένας, ἐπανερχομένους εἰς τὸ οἶκημα τὸν ἕνα μετὰ τὸν ἄλλον, ἐκ πάσης διευθύνσεως, τοὺς μὲν ἐφίππου, τοὺς δὲ πεζοὺς, τινὰς συνοδευομένους ὑπὸ μεγάλων σκύλων.

Εἶτα σώματά τινα διεγράφησαν, πηγάζοντα ἀπὸ τῆς ποζάδας, ἄλλοτε ὁρατά, ἄλλοτε ἀποκρυπτόμενον ὑπὸ τῶν ἐλάτων.

Ἐπὶ κεφαλῇς τούτων ἔβαινον ὁ Ζοσὲς καὶ ὁ Ἑστανίου χρησιμεύοντες ὡς ὁδηγοὶ τῶν λοιπῶν. Ἠκολουθοῦντο ὑπὸ ἀνθρώπων τοῦ πανδοχείου οἵτινες περιέργως ἐτοποθετήθησαν ἐπὶ τῶν τριγύρω βράχων.

Οὐδόλως ὠμίλουν.

Τὸ μόνον ὅπερ ἠκούετο ἐν τῇ πρωϊνῇ σιγῇ ἦτο ὁ κρότος τῶν κωδωνίσκων αἰγῶν μακρὰν περιφερομένων.

Τέλος ἐπεφάνη ὁμιλος ἐπὶ κεφαλῇς τοῦ ὁποίου ὁ Καμπεϋρόλ ἐχειρονόμει μετὰ ζέσεως.

Γυναῖκες δὲν ὑπῆρχον.

Ὁ Δαμυέρτος ἐν πρώτοις, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ μαύρου του, ὅστις ἐκόμιζε μακρὰ τινα ἀντικείμενα κεκλεισμένα ἐντὸς εἵδους θήκης.

Ὁ κύριος ἦτο εἰς ἄκρον γαλήνιος. Ἐνδόμυχος χαρὰ ἤστραπτεν ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν του.

Μόλις ἐξῆλθε τοῦ θαλάμου του.

Ὁ Πεπέ εἶχε κρούσει τὴν θύραν τοῦ λέγων ἀπλῶς :

— Εἶνε ὦρα.

Ὁ κόμης Βωνοᾶζ ἤρχετο ὁ ἔσχατος ὢλων, φοβερὸς τὴν ὄψιν μὲ συνεσφιγμένα τὰ χεῖλη.

Ὁ ἀντίπαλός του τῷ συνίστα νὰ προσπαθήσῃ νὰ τὸν φονεύσῃ.

Περιττὸν ἦτο. Ἡ ἀπόφασίς του ἐγράφετο ἐπὶ τῆς μορφῆς του, ὑπαγορευομένη ὑπὸ τῶν προτροπῶν τοῦ μίσους καὶ τῆς προσβληθείσης φιλαυτίας.

Φθάσας παρὰ πόδας τοῦ Σταυροῦ, ἀφῆκε νάπληνηθῇ τὸ βλέμμα του ἐπὶ τοῦ πρὸ αὐτοῦ θαυμασίου πανοράματος.

Καὶ τότε ἤσθληθῃ πίεσιν ἐν τῇ καρδίᾳ.

Ἐν ἀτραπῷ ἀγοῦσῃ πρὸς τὰ σύνορα, ἡ Καισαρίνα διέβαινεν ἀκολουθουμένη ὑπὸ τῆς φίλης της, ἐφιπποὶ ἀμφοτέραι καὶ ἐν συνοδίᾳ ἱππέως παρισινὴν φέροντος περιβολὴν.

Ἦτο ὁ Ριβὰς ὅστις, πιστὸς εἰς τὰς μνησικακίας του, ἀπεμακρύνετο ἵνα μὴ ἐπανεέλθῃ πλέον.

Ἀλλῶς τε, δὲν εἶχεν ἤδη ἐκτελέσει τὸ μέρος του ;

Ἐνῶ ἐμελλε νὰ ἐξαφανισθῇ ὀπίσθεν φυτείας, ἡ ὠραία κόρη ἀνεκίνησε τὸ μανδύλιόν της εἰς σημεῖον ἀποχαιρετισμοῦ.

Ὁ κόμης ἐνόμισε μάλιστα ὅτι διεκρίνε ἐπὶ τῆς μορφῆς της καὶ μεῖδιμα εὐχαριστήσεως.

Ἦτο ἀπάτη ἀναμφιβόλως.

Ἐν τούτοις εἰς τὰ ὄρη, ἐν τῷ διαυγεῖ καὶ καθαρωτάτῳ ἀέρι, τὰ ἀντικείμενα διαγράφονται μετ' ἀπιστεύτου σκηνείας καὶ ἡ ὄρασις προσλαμβάνει τεράστιον δύναμιν.

(Ἐπεται τὸ τέλος).